

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

«Професійно-етичні засади педагогічної діяльності»

Шифр та назва спеціальності
011 Освітні, педагогічні науки

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних
технологій

Освітня програма
Освітні, педагогічні науки

Кафедра
Педагогіки та психології управління
соціальними системами імені акад. І.А.
Зязюна

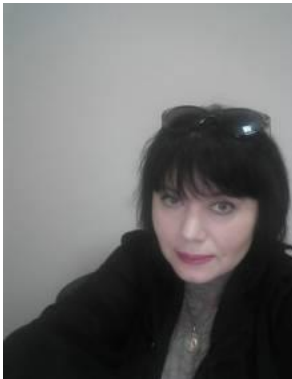
Рівень освіти
Доктор філософії

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова), Вибіркова

Семестр
3

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Грень Лариса Миколаївна
larysa.hren@kspi.edu.ua

Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна НТУ «ХПІ»

Досвід викладацької діяльності –23 роки. Автор понад 220 наукових та навчально-методичних праць. Автор тренінгів з розвитку громадянських компетентностей майбутніх управлінців-лідерів, з формування іміджу майбутнього професіонала-лідера в галузі соціальної роботи. Провідний лектор з дисциплін: «Лідерство в освіті», «Професійно-етичні засади педагогічної діяльності», «Адаптивне управління», «Основи інформаційно-аналітичної діяльності керівника соціального закладу», «Історія соціальної роботи», «Тайм-менеджмент», «Інклюзія в соціальній сфері», «Іміджологія та розвиток «soft skills», «Оцінка потреб громад в соціальних послугах», «Педагогіка фасилітації», «Психолого-педагогічні основи мовної комунікації».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](https://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/portfolio-gren-larisi-mikolayivni/)

<https://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/portfolio-gren-larisi-mikolayivni/>

Загальна інформація

Анотація

Під час навчання ОК здобувачі зможуть усвідомити важливість професійно-етичних засад педагогічної етики у процесі навчання й подальшої професійної діяльності.

Мета та цілі дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Професійно-етичні засади педагогічної діяльності» полягає у наданні здобувачам систематизованих знань щодо професійно-етичних засад педагогічної діяльності та їх реалізації у професійній діяльності.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен

Компетентності

ЗК4. Здатність формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

СК6. Здатність до розуміння основ професійної діяльності, виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики і практики підготовки високо кваліфікаційних фахівців сучасною системою вищої освіти.

Результати навчання

РН-4. Демонструвати системний науковий світогляд, професійну етику та загальний культурний кругозір.

РН-15. Демонструвати обізнаність у сутності основ професійної діяльності, вимог державних нормативних документів України щодо підготовки високо кваліфікаційних фахівців сучасною системою вищої освіти, складових системи підготовки, визначення проблем вищої професійної освіти та підходів до їх розв'язання.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 80 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: «Світоглядні та соціально-культурні основи науково-технічної діяльності».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Особливості вивчення дисципліни передбачають виконання завдань по темам:

Теми	Перелік завдань:
Тема 1. «Професійно-етичні засади педагогічної діяльності як наука про моральну цінність стосунків, вироблених у навчально-виховній діяльності»	<ul style="list-style-type: none"> - доведіть, що приклад педагога-вченого змушує деяких студентів обирати наукову стежу - бесіда на тему: «Безперервна самоосвіта, самовиховання педагога є точним виконанням його професійних обов'язків» - доведіть важливість активної участі викладачів у студентському дозвіллі
Тема 2. «Історичні аспекти розвитку педагогічної етики»	<ul style="list-style-type: none"> - есе: «Культура мови і спілкування педагога у найкритичнішій ситуації» - змодельовати ситуацію етично адекватного спілкування педагога із учасниками освітнього процесу (студентами), які мають низький груповий статус; неадекватно завищену самооцінку
Тема 3. «Моральна свідомість особистості педагога»	<ul style="list-style-type: none"> - бесіда: «Принцип конфіденційності й особливі відносини в системі «педагог - студент» і «педагог - педагог» - розкрити методи роботи, які заохочують в студентах розвиток позитивних рис і взаємин: самостійності, самоконтролю, самовиховання, бажання співпрацювати і допомагати іншим
Тема 4. «Основні категорії педагогічної етики, їх загальна характеристика»	<ul style="list-style-type: none"> - проаналізувати показники якості високого культурного рівня сучасного педагога (вдумливість, критичність і самокритичність, постійна творча напруга)
Тема 5. Етичні норми діяльності педагога. Педагогічний такт, його основні показники	<ul style="list-style-type: none"> - змодельовати ситуації взаємодії педагога з учасниками освітнього процесу стосовно стратегії і тактики етично адекватного спілкування у системі відносин: «педагог-жінка – керівник-чоловік»; «педагог-жінка – педагог-чоловік»; «педагог-чоловік – батьки» - надати рекомендації з формування й реалізації стратегії і тактики спілкування із студентами, які мають занижену самооцінку, надчутливе ставлення до невдач у навчанні, підвищену тривожність
Тема 6. Етикет у професійній діяльності педагога	<ul style="list-style-type: none"> - визначити притаманні педагогу якості, що дозволяють реалізувати успішність педагогічного спілкування - схарактеризувати функції, реалізація яких відбувається під час акту спілкування
Тема 7. Професійна етика сучасного викладача, особливості її формування. Моральна свідомість особистості педагога, його відповідальність	<ul style="list-style-type: none"> - проаналізувати почуття професійного педагогічного обов'язку як самодетермінацію вчинків педагога стосовно вимог, які пред'являє йому професія - есе: «Духовна складова освітнього процесу»
Тема 8. Моральна самосвідомість особистості педагога. Педагогічні технології формування морально-етичної парадигми у майбутніх викладачів	<ul style="list-style-type: none"> - довести, що принципи безперервного духовно-морального саморозвитку і самореалізації педагога є найголовнішими і визначальними у його професійній діяльності - змодельовати ситуації взаємодії педагога з педагогічним колективом у визначенні проблем вищої професійної освіти та підходів до їх розв'язання
Тема 9. Взаємозв'язок культури й педагогічної моралі. Авторитет	<ul style="list-style-type: none"> - есе: «Кодекс професійної етики вітчизняного викладача вищої школи» - змодельовати ситуацію взаємодії педагога і студентів у

педагога	розв'язанні завдання, що вимагає від учасників освітнього процесу професійних етичних дій та загального культурного кругозору
Тема 10. Педагогічна майстерність майбутнього викладача. Педагог як суб'єкт моральних відносин	- схарактеризувати випадки, коли самі педагоги стають джерелом конфлікту - довести, що етичний саморозвиток педагога вищої школи має включати в себе культурний і патріотичний розвиток

Методами навчання у викладанні навчальної дисципліни «Лідерство в освіті» є:

- словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з літературно-інформаційними джерелами)

- наочні (ілюстрація практичними прикладами)

- практичні (практичні вправи).

Активні методи навчання, які застосовуються: дискусія, дослідницький метод, метод проблемного навчання, «мозковий штурм».

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Професійно-етичні засади педагогічної діяльності як наука про моральну цінність стосунків, вироблених у навчально-виховній діяльності

Етика як вчення про мораль. Походження термінів «етика» та «мораль». Походження етики як науки. Взаємозв'язок етики з іншими науками.

Тема 2. Історичні аспекти розвитку педагогічної етики

Висвітлення проблем педагогічної етики у творах античних філософів (Сократа, Платона, Аристотеля). Кодекс педагогічної етики Квінтіліана.

Тема 3. Моральна свідомість особистості педагога

Структура моральної свідомості викладача вищого закладу освіти. Принципи педагогічної моралі (принцип педагогічного гуманізму; принцип педагогічного оптимізму; принцип педагогічного колективізму, принцип педагогічної громадськості та патріотизму). (раціонально-теоретичний і почуттєвий (морально-психологічному) рівні).

Тема 4. Основні категорії педагогічної етики, їх загальна характеристика

Добро і зло у професійній діяльності педагога. Доброчесності та вади викладача. Добро – дія викладача (протидія злу, навчання праці та вдячності).

Тема 5. Етичні норми діяльності педагога. Педагогічний такт, його основні показники

Норми етичної поведінки викладачів вищої школи стосовно професії (якість надання освітніх послуг; престиж педагогічної діяльності; впровадження нових освітніх технологій; удосконалення професійного рівня та самовдосконалення; поширення нових знань серед колег і громадськості, повага до своєї професії).

Тема 6. Етикет у професійній діяльності педагога

Основні структурні компоненти етикету педагога (стиль поведінки, манери, ввічливість, субординація). Історичні аспекти розвитку етикету. Основні принципи етикету (гуманізму, доцільності дій, естетичної привабливості поведінки, принцип врахування народних звичаїв та обрядів).

Тема 7. Професійна етика сучасного викладача, особливості її формування. Моральна свідомість особистості педагога, його відповідальність

Педагогічна справедливість. Заохочення – покарання – справедливість. Щастя як вища моральна цінність особистості педагога. Свідомість осмислення педагогом власного буття. Цілісність, повнота буття особистості педагога. Моральна свідомість і її відмінність від моралі. Моральні погляди й етичні знання, їхні відмітні риси.

Тема 8. Моральна самосвідомість особистості педагога. Педагогічні технології формування морально-етичної парадигми у майбутніх викладачів

Суть моральної самосвідомості особистості педагога. Педагогічні технології формування морально-етичної парадигми у майбутніх викладачів. Моральні проблеми педагогічної діяльності.

Тема 9. Взаємозв'язок культури й педагогічної моралі. Авторитет педагога

Педагогічна культура, її складові. Світоглядна культура педагога, культура мови й культура спілкування. Залежність педагогічної культури від культури педагогічної праці педагога. Шляхи оволодіння педагогічною культурою. Авторитет педагога, як вплив на студента засобами загальної й педагогічної культури. Поняття про різні форми помилкового авторитету педагога.

Тема 10. Педагогічна майстерність майбутнього викладача. Педагог як суб'єкт моральних відносин

Педагогічна етика як регулятор діалогічної взаємодії викладача й студентів. Індивідуально-особистісна культура як елемент педагогічної майстерності. Емоційно-вольові засади педагогічної майстерності. Професійна інтелігентність викладача вищого закладу освіти
Формування професіоналізму морально-духовними засобами.

Теми практичних занять

Тема 1. Професійно-етичні засади педагогічної діяльності як наука про моральну цінність стосунків, вироблених у навчально-виховній діяльності

Предмет, структура, функції і завдання педагогічної етики. Структурні складові етики (описова, загальна теорія моралі, нормативна, педагогічна, професійна, історія етичної думки).

Тема 2. Історичні аспекти розвитку педагогічної етики

Внесок вітчизняних мислителів у педагогічну етику: Повчання Володимира Мономаха дітям, розвиток етичних вчень у Києво-Могилянському колегіумі та братських школах, К.Д.Ушинський, Б.Д.Грінченко, А.С.Макаренко, В.О.Сухомлинський.

Тема 3. Моральна свідомість особистості педагога

Основні структурні елементи моральної свідомості викладача на раціонально-теоретичному рівні (етичні знання, ідеали, переконання, норми, принципи).

Тема 4. Основні категорії педагогічної етики, їх загальна характеристика

Поняття про моральний обов'язок і відповідальність, справедливість і щастя, честь, гідність і совість викладача вищого навчального закладу. Моральна культура і духовна творчість викладача вищого навчального закладу.

Тема 5. Етичні норми діяльності педагога. Педагогічний такт, його основні показники

Норми етичної поведінки викладачів стосовно студентів (відповідальність за професійний розвиток студентів, повага до автономії студентів, конфіденційність

інформації, тендерна рівність, не втручання у приватне життя студентів, взаємне співробітництво).

Тема 6. Етикет у професійній діяльності педагога

Основні правила етикетної культури викладача у різних ситуаціях (знайомство, заняття, повсякденне спілкування, спілкування з оточенням студента).

Тема 7. Професійна етика сучасного викладача, особливості її формування. Моральна свідомість особистості педагога, його відповідальність

Етичні знання, як поширені думки й судження про моральні принципи, вимоги й норми, що регулюють поведінки людей у суспільстві. Моральна вимога, як конкретизований обов'язок.

Тема 8. Моральна самосвідомість особистості педагога. Педагогічні технології формування морально-етичної парадигми у майбутніх викладачів.

Роль і місце вчинку в моральній діяльності педагога. Співвідношення моральних цілей і засобів у педагогічній діяльності. Мотивація і наслідки моральної діяльності педагога. Моральна освіта, як система розповсюдження знань про походження, сутність і закономірності розвитку моралі, її основних принципів і норм поведінки.

Тема 9. Взаємозв'язок культури й педагогічної моралі. Авторитет педагога

Педагогічна мораль, як втілення загальнолюдських моральних норм, які панують у суспільстві в специфічних умовах педагогічної діяльності.

Тема 10. Педагогічна майстерність майбутнього викладача. Педагог як суб'єкт моральних відносин

Особливості моральних відносин педагога. Культура спілкування педагога у системі моральних відносин. Формування комунікативної компетентності педагога вищого закладу освіти. Стратегія й тактика етичного адекватного спілкування з різними учасниками навчально-виховного процесу

Самостійна робота

Тема 1. Професійно-етичні засади педагогічної діяльності як наука про моральну цінність стосунків, вироблених у навчально-виховній діяльності

Мораль як один із основних соціальних механізмів регуляції діяльності як окремої особистості так і суспільства в цілому.

Тема 2. Історичні аспекти розвитку педагогічної етики

Розробка ідей педагогічної етики у епоху Середньовіччя.

Тема 3. Моральна свідомість особистості педагога

Змістовний аспект почуттєвого рівня моральної свідомості (великий спектр почуттів (чесності, обов'язку, відповідальності), емоцій і уявлень про моральне й аморальне, моральні потреби, мотиви, ціннісні орієнтації, спрямування).

Тема 4. Основні категорії педагогічної етики, їх загальна характеристика

Основні філософські концепції трактування добра (гедоністична, еудоністична, утилітаристична (прагматизм), теологічна, раціоналістична, натуралістична.

Тема 5. Етичні норми діяльності педагога. Педагогічний такт, його основні показники

Норми етичної поведінки викладачів стосовно колег.

Тема 6. Етикет у професійній діяльності педагога

Етикет як сукупність правил поведінки, які регулюють зовнішні вияви людських взаємин. Основні особливості етикету.

Тема 7. Професійна етика сучасного викладача, особливості її формування. Моральна свідомість особистості педагога, його відповідальність

Моральне переконання педагога, що іманентно спонукує мотив його діяльності. Моральні почуття, як засіб формування особистості й, як одне із завдань морального виховання.

Тема 8. Моральна самосвідомість особистості педагога. Педагогічні технології формування морально-етичної парадигми у майбутніх викладачів.

Організація морального досвіду й моральна освіта, як два взаємодетермінуючих процеси виховання студентів. Моральне самовиховання і його основні методи й методики. Моральні відносини.

Тема 9. Взаємозв'язок культури й педагогічної моралі. Авторитет педагога

Педагогічний такт, як особлива форма існування педагогічної моралі. Педагогічний такт, як уміння педагога встановлювати педагогічно доцільний тон і стиль у відношенні з людьми. Сутність педагогічного авторитету.

Тема 10. Педагогічна майстерність майбутнього викладача. Педагог як суб'єкт моральних відносин

Субординаційні та координаційні зв'язки у системах моральних відносин. Система відносин «керівник – педагог». Система відносин «педагог – керівник». Система відносин «педагог – студент». Система відносин «педагог – педагог». Система відносин «педагог – батьки». Система відносин «педагог – студентська група.

Література та навчальні матеріали

Основна література

- 1.Грень Л.М. Професійна етика державних службовців та її роль в ефективному функціонуванні держави. Збірник тез. 2022. С. 24-25. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/17789/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7%202022.pdf>
- 2.Грень Л. М., Вавренюк С. А., Алієва П. І. Сучасна освіта України: державно управлінський аспект: монографія. Харків: НУЦЗУ, 2021. 238 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/f51181f7-d105-45d9-84f6-6ec105d28821/content>
- 3.Грень Л. М., Дроздова І.П., Чадаєва К.Ю. (2019). Особливості мовної ситуації у Східній Україні. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки*: зб. наук. праць. Київ. №3 (42). С.62-72. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/f51181f7-d105-45d9-84f6-6ec105d28821/content>
- 4.Основи наукових досліджень / Романовський О. Г., Черкашин А. І., Грень Л. М., Резнік С.М. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2022. 150 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/56902>
- 5.Підбуцька Н. В., Михайличенко В. Є., Грень Л. М. Теорія і практика професійно-особистісного саморозвитку студентів: монографія. Харків. ФОП Бровін О. В. 2024. 254 с. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=qgW3YgoAAAAJ&cstart=100&pagesize=100&citation_for_view=qgW3YgoAAAAJ:hCrLmN-GePgC

6. Психологія управління : навч.-метод. посібник / О. Г. Романовський [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Іванченко І. С., 2021. – 164 с. – Англ. мовою. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52654>
7. Романовський О.Г., Грень Л.М., Серета Н. В. Професійно-етичні засади педагогічної діяльності: текст лекцій / О. Г. Романовський, Л. М. Грень, Н. В. Серета. Харків: НТУ «ХПІ». 2020. 148 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/59cf63f7-6136-4a47-9b14-026dbdd8e58b/content>
8. Романовський О.Г., Грень Л. М., Черкашин А. І., Карлюк С. В., Хмиров І. М. Педагогіка фасилітації. Нац. техн. ун-т" Харків. політехн. ін-т". Харків. 2023. URL: 151 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64387>
9. SA Moroz, OH Romanovskyi, VM Moroz, SM Dombrovska, LM Hren, AL Pomaza-Ponomarenko (2020). Informatsiini tekhnolohii ta zasoby navchannia. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3340>

Додаткова література

10. Л Грень, Ю. Панфілов, Т. Єрмоєнко (2021). Технологія вдосконалення професійної компетентності педагогічних працівників в умовах підвищення кваліфікації. Теорія і практика управління соціальними системами. № 1. С. 31-43. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=qgW3YgoAAAAJ&pagesize=100&citation_for_view=qgW3YgoAAAAJ:g3aEINc5_aQC
11. Лариса Грень, Малохат Курбанова (2022). Шляхи формування професійного іміджу майбутнього фахівця освітніх, педагогічних наук у закладах вищої освіти: порівняльний аналіз вітчизняного і зарубіжного досвіду. Теорія і практика управління соціальними системами. № 4. С. 26-38. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=qgW3YgoAAAAJ&pagesize=100&citation_for_view=qgW3YgoAAAAJ:TFP_iSt0sucC
12. Лариса Грень, Малохат Курбанова (2023). Роль ціннісних орієнтирів у формуванні професійного іміджу майбутнього фахівця освітніх, педагогічних наук у закладах вищої освіти в умовах воєнного стану. Теорія і практика управління соціальними системами. № 2. С. 21-30. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=qgW3YgoAAAAJ&cstart=100&pagesize=100&citation_for_view=qgW3YgoAAAAJ:OU6Ihb5iCvQC
13. Gren L. M., Cherkashyn A. I., Karlyuk S. V. (2022). A pedagogue's facilitation competency in teaching foreign students. Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: НТУ «ХПІ», № 2. С. 60-75. URL: <http://tipus.khpi.edu.ua/issue/view/15578>
14. Hren, L. M., Chebotarev, M. K., Ruban, A.V., Shvedun, V. O., Sysoeva, S. I., Stankevych, S.V., Smirnova, L. N., Sokolov, A. S. (2021). The philosophy of environmental management: evolution of the scientific conceptions. *Ukrainian Journal of Ecology*, 11(2), 378-381. DOI: 10.15421/2021_12 URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=qgW3YgoAAAAJ&pagesize=100&citation_for_view=qgW3YgoAAAAJ:ULOm3_A8WrAC
15. Hren Larysa. Kachailo Kostiantyn. Culture of business communication of future doctors and its formation in institutions of higher educationЛідери XXI століття. Погляд у майбутнє: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 жовтня 2023 р. / За заг. ред. Романовського О. Г. Х. : НТУ «ХПІ», 2023. 141 с. С. 108-109. https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=qgW3YgoAAAAJ&pagesize=100&citation_for_view=qgW3YgoAAAAJ:e_rmSamDkqQC

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності аспіранта та розподіл балів

Підсумкова оцінка розраховується як сума балів:

Види діяльності	Бали
Тема 1	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	1
Практичне заняття: визначення структурних складових етики	3
Самостійна робота: обґрунтування моралі як одного з основних соціальних механізмів регуляції діяльності	2
Тема 2	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	1
Практичне заняття: розгляд історичних аспектів розвитку педагогічної етики	3
Самостійна робота: знайомство з кодексом педагогічної етики Квінтіліана	2
Тема 3	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	1
Практичне заняття: аналіз принципів педагогічної моралі	3
Самостійна робота: аналіз основних структурних елементів моральної свідомості викладача на раціонально-теоретичному рівні на підставі опрацювання наукових джерел	2
Тема 4	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	1
Практичне заняття: аналіз категорій етики на предмет їх особливостей	2
Самостійна робота: визначення вад, що ганьблять людину і заслуговують морального засудження	3
Тема 5	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	1
Практичне заняття: аналіз норм етичної поведінки викладачів вищої школи стосовно професії	3
Самостійна робота: аналіз базисних засад взаємин між педагогами на підставі літературних джерел	2
Тема 6	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	1
Практичне заняття: аналіз основних показників педагогічного такту науково-педагогічного працівника	3
Самостійна робота: пошук та опрацювання джерел інформації щодо показника зрілості науково-педагогічного працівника як майстра своєї справи	2
Тема 7	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	1
Практичне заняття: розгляд основних правил етикетної культури викладача у змодельованих ситуаціях	3

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
75-81	Добре	C
64-74	Задовільно	D
60-63	Задовільно	E
35-59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1-34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Підсумкова форма оцінювання – екзамен. Проводиться за допомогою відповідей на екзаменаційні білети. Кожен білет включає два теоретичні питання та одне практичне завдання. Вибір білетів здійснюється випадковим чином.

Критерії оцінювання підсумкового екзамену:

Критерії оцінювання	Бали
Глибоке знання навчального матеріалу. Практичне завдання виконано повно, з глибоким обґрунтуванням. Можуть бути незначні неточності	20-18
Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу. Практичне завдання виконано повно, з глибоким обґрунтуванням. Відповіді можуть містити певні неточності	17-15
Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування. Відповіді можуть бути не повними, з незначними помилками	14-12
Знання основних фундаментальних положень. Відповіді містять деякі помилки.	9-11
Знання основних фундаментальних положень матеріалу. Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу дисципліни	6-8
Знання та вміння фрагментарні, слабкі	3-5
Відсутність знань значної частини матеріалу	0-2

Перелік контрольних питань по дисципліні, а також практичних завдань підсумкового контролю представлено на сайті кафедри: <https://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/aspirantura-2/>

Самостійна робота: аналіз складових іміджу викладача	2
Тема 8	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	1
Практичне заняття: аналіз	3
Самостійна робота: пошук та опрацювання джерел інформації щодо ціннісно-сенсових компонентів професійної спрямованості	2
Тема 9	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	1
Практичне заняття: педагогічний авторитет та його вплив на подальшу педагогічну діяльність майбутніх фахівців освітніх, педагогічних наук	3
Самостійна робота: розгляд педагогіки успіху з точки зору інтегрального особистісно орієнтованого підходу, що передбачає створення сприятливих умов для розкриття і розвитку особистісних ресурсів	2
Тема 10	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	1
Практичне заняття: методика формування комунікативної компетентності педагога вищого закладу освіти	3
Самостійна робота: Схарактеризуйте морально-духовні засоби у формуванні професіоналізму майбутнього фахівця освітніх, педагогічних наук	2
Поточне тестування результатів опрацювання лекційного матеріалу	20
Підсумковий контроль: Екзамен	20
Всього	100

Виконання завдань під час практичних занять та самостійної роботи оцінюється за критеріями: обґрунтованості, аргументованості, повноти відповідей на завдання, правильності, самостійності виконання. У випадку відсутності аспіранта на практичному занятті за поважних причин, він має можливість виконати завдання самостійно. Поточне тестування оцінюється за критеріями правильності відповідей.

Норми академічної етики і політика курсу

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників відділу аспірантури.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри

12.06.2024

Ніна
ПІДБУЦЬКА

Дата погодження, підпис

Гарант ОНП

12.06.2024

Ольга ІГНАТЮК